

Eerbetoon van de Nederlandse Malacologische Vereniging aan haar leden in haar eerste 85 jaar (1934-2019)

S.J. (Sylvia) van Leeuwen & L.J. (Leo) van Gemert

Homage by the Netherlands' Malacological Society to her members in the first 85 years (1934-2019)

Summary. This paper gives an overview of the special marks of honour that the Netherlands' Malacological Society (NMV) paid to persons for their important contribution to the society and/ or to malacology in the Netherlands. These marks of honour are honorary membership, medals of honour and other forms of homage like special publications, symposia et cetera.

Inleiding

Sommige leden van de Nederlandse Malacologische Vereniging (NMV) hebben zoveel voor de NMV en/of voor de malacologie in Nederland gedaan dat de vereniging dat op bijzondere wijze wilde erkennen. De meest gebruikte vormen daarvoor zijn de benoeming tot erelid en de uitreiking van de NMV-penning. Ook andere vormen van eerbetoon komen voor, bijvoorbeeld als een speciale verenigingsuitgave (feestbundel, Festschrift of liber amicorum). Tien jaar geleden gaven wij daarvan reeds een overzicht, voorzien van enkele algemene beschouwingen (Van Gemert & Van Leeuwen, 2009). In deze bijdrage hebben wij dat overzicht geactualiseerd. Per gelegenheid is steeds een verwijzing opgenomen naar de verslaglegging ervan in het Correspondentieblad respectievelijk de Spirula.

Oorspronkelijk was het plan om dit overzicht te publiceren in het Supplement 3 bij nummer 421 van Spirula, verschenen ter gelegenheid van het 85-jarig jubileum van de NMV in 2019. Maar aangezien op de bijeenkomst van 9 november 2019 in Scheveningen waarop dit Supplement werd uitgereikt ook nog een tweetal leden de NMV-penning zouden krijgen, werd het niet opportuun geacht op dat moment een overzicht te publiceren dat op dezelfde dag al incompleet zou zijn. De uitreiking moest uiteraard wel een verrassing zijn.

Eerbetoon aan leden van de NMV door andere organisaties dan de NMV, ook als dit eerbetoon duidelijk malacologisch getint is, is in dit artikel niet opgenomen.

Ereleden

In de statuten is opgenomen dat de NMV ereleden kan benoemen. De benoeming moet gebeuren door de algemene ledenvergadering op voordracht van het bestuur. Tot nu toe zijn zes personen benoemd tot erelid van de vereniging:

- 1964: Mevr. dr. h.c. W.S.S. (Tera) van der Feen-van Benthem Jutting (overleden 1991) (Butot, 1965).
- 1967: Dhr. dr. C.O. (Carel) van Regteren Altena (overleden 1976) (Kuiper, 1968).
- 1978: Dhr. dr.h.c. J.G.J. (Hans) Kuiper (overleden 2011), met oorkonde (Van Bruggen, 1978).
- 1999: Dhr. dr. A.C. (Dolf) van Bruggen (overleden 2016), met

oorkonde gemaakt door Leo Man in 't Veld (Breure, 2009). Voor een afbeelding van de oorkonde zie Van Gemert & Van Leeuwen (2009).

2012: Dhr. R.G. (Rob) Moolenbeek, met oorkonde (Bestuur NMV, 2013).

2019: Dhr. prof. dr. E. (Edi) Gittenberger, met oorkonde gemaakt door Jan Johan ter Poorten (Bestuur NMV, 2019a).

Erepenningen van de NMV

De NMV is een vereniging van vrijwilligers. Personen en instellingen die zich langdurig en op bijzondere wijze hebben ingezet voor de vereniging kunnen in aanmerking komen voor een NMV-erepenning. Leden (incl. bestuursleden) kunnen kandidaten voor een penning voordragen; het bestuur beslist. De volgende personen hebben een NMV-erepenning ontvangen:

- 1974: Mevr. dr. h.c. W.S.S. (Tera) van der Feen-van Benthem Jutting (Nieuwenhuis, 1974).
- 1984: Prof. dr. J.T. Wiebes (Directeur Natuurhistorisch Museum Leiden), penning met oorkonde, namens deze in ontvangst genomen door Edi Gittenberger (Menkhorst, 1985).
- 1984: Dr. C.A.W. Jeekel (Directeur Zoologisch Museum Amsterdam), penning met oorkonde, na zijn pensionering in bewaring gegeven aan het ZMA (Menkhorst, 1985; Coomans, 1993).
- 1984: A.W. Lacourt (penning met oorkonde) (Menkhorst, 1985).
- 1994: Dr. A.C. (Dolf) van Bruggen (penning) (Strack, 1995).
- 1994: Dr. H.E. (Henny) Coomans (penning) (Strack, 1995).
- 1994: Ing. L.J.M. (Louis) Butot (penning) (Strack, 1995).
- 1994: D. (Daan) Smits (penning) (Strack, 1995).
- 2004: Mr. W. (Willem) Faber (penning) (Van Leeuwen, 2004).
- 2004: J.G.B. (Jan) Nieuwenhuis (penning) (Van Leeuwen, 2004).
- 2008: Prof. dr. E. (Edi) Gittenberger (penning) (Van Leeuwen, 2008).
- 2009: Dr. W. (Wim) Backhuys (penning) (Ter Poorten & Buijse, 2009; Van Peursen, Van Peursen & Hupkens-Kouwenhoven, 2010).
- 2009: R.G. (Rob) Moolenbeek (penning) (Ter Poorten & Buijse,

Fig. 1. Gijs Kronenberg. Foto Rob Vink.

Fig. 2. Jeroen Goud. Foto Rob Vink.

2009; Van Peursen, Van Peursen & Hupkens-Kouwenhoven, 2010).

2012: J.J. (John) van Aartsen (penning) (Bestuur NMV, 2013).

2015: E.A. (Bert) Jansen (penning) (Bestuur NMV, 2015).

2019: J. (Jeroen) Goud en G.C. (Gijs) Kronenberg (Breure *et al.*, 2020; fig. 1 en 2)

De penning voor Mevr. dr. h.c. W.S.S. (Tera) van der Feen-van Benthem Jutting was een munt van één dollar van de Bahama's met een *Strombus gigas*, afbeelding in Van Gemert & Van Leeuwen (2009). De penningen die daarna zijn uitgereikt, zijn in 1975 ontworpen door Claude Lhoste (1929-2010). Deze bekende Franse kunstenaar heeft een groot oeuvre nagelaten (sculpturen, tekeningen, penningen) waarin dieren centraal staan. De penningen zijn in 1983 voor de NMV aangekocht door J.G.J. Kuiper in Parijs. De afbeelding op de voorzijde van de penning betreft twee parende wijngaardslakken (Kuiper, 1993). In 1984 werd bij de penning ook een oorkonde uitgereikt. Een afbeelding van een bijbehorende oorkonde staat in Coomans (1993). Daarna werd de penning zonder oorkonde uitgereikt.

De meeste penningen zijn uitgereikt tijdens lustrumjaren (40-, 50-, 60-, 75- en 85-jarig bestaan van de NMV). Tweemaal gebeurde dat bij een speciale gelegenheid. Edi Gittenberger kreeg de penning bij zijn emeritaat, Bert Jansen bij de publicatie van zijn Veldgids en eenmaal bij een 'gewone' algemene ledenvergadering.

Feestbundels, symposia en andere eerbetonen door de NMV

1965: Mevr. dr. h.c. W.S.S. (Tera) van der Feen-van Benthem Jutting, een feestbundel gemaakt door de redactie van *Basteria*: *Basteria* 29(1-4): 1-76 (Butot, 1965).

1972: Dhr. dr. C.O. (Carel) van Regteren Altena, een feestbundel

gemaakt door de redactie van *Basteria*: *Basteria* 36(2-5): 31-198 (Van Bruggen, 1973a-b; Nieuwenhuis, 1973).

1994: Dhr. J.G.J. (Hans) Kuiper, een *Pisidium*-schilderij gemaakt door Leo Man in 't Veld, aangeboden bij het 60-jarig jubileum in november 1994 (Strack, 1995).

2004: Dhr. dr.h.c. J.G.J. (Hans) Kuiper, een liber amicorum en een Supplement nr. 1 bij *Spirula* 340, aangeboden bij het 70-jarig jubileum op 2 oktober 2004 (Van Leeuwen, 2004).

2008: Dhr. dr. A.C. van Bruggen, boek en bloemen vanwege zijn 40-jarig redacteurschap van *Basteria*, aangeboden tijdens de voorjaarsvergadering op 19 april 2008 (Bestuur NMV, 2009a).

2008: Dhr. prof. dr. E. (Edi) Gittenberger, een Festschrift samengesteld door een gelegenheidsredactie van *Basteria*, *Basteria* 72 (4-6): 65-368, aangeboden tijdens een symposium ter gelegenheid van zijn emeritaat op 27 september 2008 (Bestuur NMV, 2008; Van Bruggen, 2008; Van Leeuwen, 2008).

2009: Dhr. dr. A.C. van Bruggen: speciale wetenschappelijke vergadering ter gelegenheid van zijn 80ste verjaardag, waarbij ook een feestbundel van het Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis werd uitgereikt. Deze bundel was door de NMV van een aparte kافت voorzien (Bestuur NMV, 2009b; Breure, 2009; Van Bruggen, 2009).

2016: Dhr. R.G. (Rob) Moolenbeek, een Festschrift samengesteld door een gelegenheidsredactie van *Basteria*: *Basteria* 80 (1-3): 1-143, aangeboden tijdens de najaars ALV 2016 met als thema Cariben op 8 oktober 2016 (Bestuur NMV, 2016).

2018: Dhr. dr. A.C. van Bruggen, Internationaal Van Bruggen-symposium naar aanleiding van zijn overlijden in

2016: "Bijdragen aan de Afrikaanse Malacologie. Symposium ter ere van Dr. A.C. van Bruggen" - "Contributions to African Malacology. Symposium in honour of Dr. A.C. van Bruggen" op 3 februari 2018 (Bakker & Dekkers, 2018).

2019: Dhr. mr. W. (Willem) Faber, speciaal voor hem ontworpen postzegels met Terebridae, als dank voor zijn jarenlange inzet voor de Spirula, aangeboden tijdens de voorjaars ALV op 6 april 2019 (Bestuur NMV, 2019b).

Geraadpleegde bronnen

BAKKER, P.A.J. & A.M. DEKKERS, 2018. Het Van Bruggen symposium: veel gezelligheid, grote opkomst en zeker geslaagd. – Spirula 415: 5-10.

BESTUUR NMV, 2008. NMV minisymposium "Landslakken" vanwege emeritaat van Prof. dr. E. Gittenberger. – Spirula 363: 58.

BESTUUR NMV, 2009a. Verslag van de Algemene Ledenvergadering van de Nederlandse Malacologische Vereniging gehouden op 19 april 2008 in het ZMA te Amsterdam. – Bijlage bij Spirula 366: 2-6.

BESTUUR NMV, 2009b. Programma NMV bijeenkomst zaterdag 26 september 2009. – Spirula 368: 50.

BESTUUR NMV, 2013. Verslag van de Algemene Ledenvergadering van de Nederlandse Malacologische Vereniging gehouden op zaterdag 9 [14] april 2012 in NCB Naturalis te Leiden. – Bijlage bij Spirula 391: 3-6.

BESTUUR NMV, 2015. NMV-erepenning voor Bert Jansen. – Spirula 405: 2-3.

BESTUUR NMV, 2016. Festschrift voor Rob Moolenbeek. – Spirula 409: 2.

BESTUUR NMV, 2019a. Edi Gittenberger benoemd tot erelid van de NMV. – Spirula 419: 4.

BESTUUR NMV, 2019b. Speciale postzegels voor Willem Faber. – Spirula 419: 4.

BREURE, A.S.H., S.J. VAN LEEUWEN & R.J. VINK, 2020. 85 jaar NMV. Impressie van de jubileumbijeenkomst in Scheveningen. – Spirula 422: 30-36.

BREURE, A.S.H., 2009. Dr. A.C. van Bruggen - 80 jaar. – Spirula 368: 50-51.

B[UTOT], L., 1965. Mevrouw van der Feen Doctor. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 112: 1168-1169.

COOMANS, H.E., 1993. Erepennning, jubileumpenning of legpenning? – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 273: 111-112.

K[UIPER], J.G.J., 1968. Van Regteren Altena, erelid. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 128: 1369-1370.

KUIPER, J.G.J., 1993. De erepenning van de NMV. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 272: 72.

MENKHORST, H., 1985. Verslag van de jubileumbijeenkomst van de Nederlandse Malacologische Vereniging gehouden te Haarlem op 29/9/1984. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 222: 2-3.

NIEUWENHUIS, J.G.B., 1973. Verslag van de secretaris over 1972. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische

Vereniging 150: 140-141.

NIEUWENHUIS, J.G.B., 1974. Verslag van de feestelijke bijeenkomst ter gelegenheid van het 40-jarig bestaan van de Nederlandse Malacologische Vereniging op zaterdag 9 november 1974 in de gebouwen van de Vrije Universiteit te Amsterdam. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 161: 295-298.

STRACK, H.L., 1995. Verslag jubileumweekend (19/20 november 1994). – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 282: 12-17.

TER POORTEN, J.J. & J. BUIJSE, 2009. Jubileumvergadering op 21 november 2009 (fotoreportage). – Spirula 371: 145.

VAN BRUGGEN, A.C., 1973a. Verslag van de redactie van het tijdschrift Basteria over 1972. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 150: 143-144.

VAN BRUGGEN, A.C., 1973b. Afscheid dr. C. O. Van Regteren Altena. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 150: 146.

VAN BRUGGEN, A.C., 1978. Een nieuw erelid: J.G.J. Kuiper. – Correspondentieblad van de Nederlandse Malacologische Vereniging 182: 774-776.

VAN BRUGGEN, A.C., 2008. Feestbundel Gittenberger. – Spirula 365: 128.

VAN BRUGGEN, A.C., 2009. Een woord van dank voor de speciale vergadering van de 26ste september 2009. – Spirula 371: 141.

VAN GEMERT, L.J. & S.J. VAN LEEUWEN, 2009. Overzicht van de jubilea en het eerbetoon aan leden van de Nederlandse Malacologische Vereniging tijdens haar 75-jarig bestaan (1934-2009). – Spirula Supplement 2: 1-13.

VAN LEEUWEN, S.[J.], 2004. Verslag 70-jarig jubileum NMV; Jubileumpenning voor Jan Nieuwenhuis en Willem Faber. – Spirula 341: 114-117.

VAN LEEUWEN, S.[J.], 2008. Edi Gittenberger krijgt NMV-penning en Festschrift. – Spirula 365: 128.

VAN PEURSEN, A., D. VAN PEURSEN & M. HUPKENS-KOUWENHOVEN, 2010. NMV 75 jaar. Verslag van de jubileumdag in Naturalis, Leiden op 21 november 2009. – Spirula 372: 1-4.

Adressen van de auteurs:

Sylvia van Leeuwen: fbsylvia@xs4all.nl

Leo van Gemert: leo.van.gemert@planet.nl